Ч. 141 (12.797). Львів, субота 27. червня 1931. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

РОДИЧІ! вписуйте свої діти до школи ім. М. Шашкевича, одинокої міської школи у Львові з українською мовою навчання. — Прегарний шкільний будинок, положений серед святоюрських городів. —— Пів морга шкільного городу на діточі забави. — — Наука безплатна.

Крізь перспективу одного місяця.

Спомини і рефлексії про хід і вислід справи укр. петицій на останній женевській сесії.

Львів, 25. червня 1931.

Від закриття травневої сесії Ради Ліги Націй минає саме міясць. І хоча з журналістичного становища справа втратила вже на актуальности, то все таки може цікаво буде для ширшого громадянства кинути ще раз оком поза себе, щоби зібрати враження та зробити підсумки. Перспектива одного місяця дозволяє краще оцінити події, ніж коли дивитися на них безпосередньо, з близька.

Зовнішня конюнктура нашої справи у Женеві не була тим разом така корисна, як у часі січневих засідань Ради Ліги Націй. Прийшли нові події, які відсунули в тінь траґічні випадки з осени минулого року. Справа австрійсько-німецької митної унії та підготовка до конференції роззброєння вагоріли над цілою травневою сесією, займаючи найбільше часу та приковуючи до себе увагу політиків, журналістів і публики.

Вже не помічаєте цього гострого зацікавлення нашою справою серед денникарів цілого світа, від яких зимою буквально годі було обігнатися. Вони тепер прекрасно про справу поінформовані, писали про неї широко у своїх часописах, світ про неї доволі чув і знає. Журналісти підхопилиб її, якби вона знову стала „актуальна", себто, якби прийшла на засідання Ради. Покищо займають супроти неї „вижидаюче становище". Одним словом, коли в січні відомі події і разом з ними українські петиції мали характер „сензації дня", то тепер цей характер вони вже втратили.

Одначе скоро переконуєтеся, що ваші перші песимістичні враження були поверховні. Коли доводиться вам розмовляти з відповідальними, кермуючими політиками, та передовсім з тими, в яких руках опинилися українські петиції, стверджуєте з радістю, як дуже зросла в останніх місяцях поінформованість про українське питання і зрозуміння його ваги. Всюди вислухують вас з найбільшою увагою, часто ставлять вам запити, що свідчать про детальну знайомість подій і нашого становища, часом передають на ваші руки запевнення симпатії та прихильности. Доводиться вам навіть чути ради і вказівки, що зі справою недодержаних міжнародніх зобовязань з 1923 р. (автономія) треба йти до Міжнародного Трибуналу в Газі.

Щоб оцінити якслід ці докази співчуття та зацікавлення, треба взяти під увагу, як дуже ці офіційні дипльомати є стримані та обережні, як звикли вони рахуватися з кожним своїм словом. Поруч вдоволення, яке відчуваєте з приводу цих безсумнівних проявів зактуалізування української проблеми в світі, прокидуються в вас болючі рефлексії: невжеж треба було заплатити аж таку ціну, щоби наша справа після десяти літ мовчанки стала предметом міжнародньої дискусії? Невжеж сумління світа таке задеревіле, що щоби ним стрясти, треба було аж таких фактів, як події минулої осени? Нераз перед вашими очима в часі розмов з закордонними політиками, розмов ведених в їх вибагливих кабінетах, або кімнатах розкішних готелів, повстають дантейські картини недавнього минулого... А все таки потіхою для вас нехай буде, що жертви ваших братів не були даремні. Навпаки, вони стали для справи великим моральним капіталом, який принесе вам відсотки у відповідний момент.

Впротязі короткої маєвої сесії Ради Ліги Націй у Женеві наша справа переходила три ріжні фази. Початкова не була корисна. У двох перших днях сесії не було певности, чи власться рушити справу з мертвої точки, чи буде вона ще в Женеві розглядатися Комітетом Трьох та чи прийде на порядок пленум Ради. Після двох днів ситуація прояснилася. Стало відоме, що Комітет Трьох відбуває засідання; поширювалися чутки, що він передасть справу Раді, а саме, що передасть її з наскрізь корисним для нас звітом. Що всі ті чутки мали за собою поважну підставу, доказом цього була хоч би сензаційна передовиця в „Журналь де Женев", п. з. „Польща перед Радою", якої закінчення звучало мов погроза: „Коли Комітет Трьох не поставить цієї (української) справи на Раду, то англійський уряд виконає свій обовязок".

У третій фазі справа з рук „спеців", які просліджували її в Комітеті Трьох, перейшла на зелений стіл дипльоматичних торгів. Вислідом тих торгів був відомий комунікат, устійнений в порозумінні з представником Польщі. Було публичною тайною, що первісна редакція цього комунікату була для нас багато кориснійша та що в наслідок вище згаданих торгів, уляг він великим змінам в користь „заінтересованої держави".

Нема сумніву, що комунікат Комітету Трьох є документом наскрізь компромісовим. Ліга Націй говорить завсіди мовою компромісу і треба добре цю мову розуміти, щоби вичитати між рядками це, що в ній промовчено і недосказано. А все таки з перспективи одного місяця і на тлі тих інформацій, які вам вдалося зібрати вже після виїзду з Женеви, оцінюєте сьогодні цей компромісовий твір більш оптимістично, ніж в першій хвилині після його появи. Підкреслення складности і ваги питання, поставлення цього питання в цілій його ширині, а не лише з точки погляду відшкодування і сатисфакції за події минулої осени, а передовсім зовсім недвозначні натяки в комунікаті на зобовязання, які перебрав на себе предотавник заінтересованої держави — ось наші позитивні позиції в женевському білянсі. Додайте до цього сам факт видачі комунікату меншостевою Комісією Трьох — факт, який в десятилітній історії Ліги Націй не має прецеденсу. Дивіться на те все під кутом погляду, що наша справа після довгих літ виринає знова перед світом і в цілій своїй гостроті стає предметом міжнародньої дискусії...

Безперечно, некорисним для нас є факт, що Комітет Трьох передбачує ще все можливість *внутрішнього* полагодження справи. Одначе треба надіятися, що скорше чи пізніше він переконається, яку вартість мають приречення і зобовязання заінтересованої держави і тоді прийде черга на міжнародне полагодження справи.

Пос. Мілена Рудницька.

Пані! Не боїтеся, що Ваші дорогоцінности
футра, суконки, постіль і пр. заберуть вломники в часі Вашого побуту на селі? Це може дуже легко статися, тому обезпечіть своє мешкання від крадежі із вломом у
Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Чи кінець луцького Братства?

Луцьк, 22. червня 1931.

Останніми днями на ґрунті Луцького Чесно-хресного Братства сталася цікава подія: призначено урядового комісаря для завідування брацьким майном, яке оцінюють на сотні тисяч золотих.

Братство, що істнує від 1617 року, після війни нараховувало всього кількох членів, бо інших, з ріжних причин, не стало в Луцьку. В числі цих членів були: передвоєнний голова Ев. Ясинський і Н. Сорокин. Перший, як голова, зберігав безперервність юридичних і маєткових прав братства, другий мав спеціяльне уповноваження від загальних зборів з 1919 р. на підписування арендних контрактів з арендаторами брацької землі, на якій побудована поважна частина міста. Лише ці дві особи влада вважала за юридичних представників інтересів братства і з ними, головно з головою п. Ясинським, вела довший час переговори про статут для братства, згідний з польськими законами.

Крім цих двох уповноважених та кількох старих „передвоєнних" членів, ввійшли в склад братства й нові особи, зпосеред яких і вибрано нову раду; поправді старі члени, на чолі з головою, кооптували нових членів ради, бо з причини браку статуту, затвердженого польською владою, ця влада не давала дозволу на загальні збори членів. Склад ради й контрольної комісії був український і братство майже цілковито навернулося до старих українських традицій. Бракувало лише статуту, якого затвердження вічно гальмувалось.

Частина членів поставила справу так, що коли Ев. Ясинський не буде головою, то затвердження статуту пройде легко. Тому Ясинський подав заяву митрополитові що резиґнує з головування і митрополія призначила головою Н. Сорокина, а за кілька тижнів, на просьбу хорого Сорокина, доручила кермування справами братства тому-ж Ев. Ясинському. В тому часі Н. Сорокин вмер. Обовязки голови виконував Ев. Ясинський, бо головування прийняв на себе сам митрополит.

Тоді ґрупа членів ради на чолі з інж. Пилипчуком почала вживати всіх заходів, щоб Ев. Ясинського усунути. Сталося таке, що в нього була переведена ревізія слідчою владою й забрано всі акти. Довідавшися про це, митрополит телеґрафічно призначив нову раду вже з інж. Пилипчуком, як головою. Чисто український склад ради замінено мішаним — українсько-російським. З огляду на цю обставину, українці відмовилися прийняти звання членів ради.

І покищо щось виснилось, воєвода призначив раду своєю владою, знову з інж. Пилипчуком, як головою. Деякі особи відмовились увійти до тої ради, а коли справа затвердження статуту не посовувалася вперед, зі складу цієї урядової ради виступили й інші, так, що залишилися в раді пп.: Пилипчук і Чупрун; цей останній, мешкаючи у селі, участи в праці не брав. Фактично братством кермував один канцелярист, а завідування капличкою віддано дириґентові церковного хору

Братство почало завмирати, а про статут почали люди говорити дуже песимістично.

Аж раптом для опіки над майном братства призначено урядового комісаря, яким є сенатор з ББ. М. Маслов, б. член контрольної комісії. Про призначення комісаря оголошено в ч. 131 „Монітора Польского", в якому уміщено розпорядження міністра ісповідання й народньої

освіти, яке покликується на 1, 2 і 3 точку декрету з дня 16. грудня 1918 р. „про примусове державне управління“.

Після цього комісар Маслов вислав до митрополита Дениса телеграму з просьбою благословення на свою комісарську працю. У відповідь одержав таку телеграму: „Не можу дати благословення розпоряжатися майном Луцького братства особам, які не одержали на це моєї канонічної згоди і протестую проти цього розпорядження. Митрополит Денис“. Одночасно митрополит Денис вислав комісарові Маслові листа з поясненням цього свого — виїмково правильного — становища.

Варшавська агенція „Православна Інформація Пресова“ („ПІП“) пояснює, що „після війни діяльність братства була в значній мірі утруднена тим, що державна влада досі не затвердила статута братства. Ґрупа-ж осіб, що називає себе радою братства, всупереч статутові, бо не була затверджена церковною владою, взяла на себе управління майном братства. Один з членів цієї групи п. Маслов призначений тепер урядовим директором цього майна“.

Покищо невідомо, чим скінчиться цей конфлікт державного комісаря братства і його прибічної ради з митрополитом.

Все, що робилося з братством за останні три роки, згадана група пояснювала своїм прихильникам „великою користю“ для братства. Приспані люди охоче цьому вірили, а серед них і протопресв. Пащевський. В цій вірі він попав у цікаву колізію з митрополичим поглядом на справу. 17. червня протопресв. Пащевський, на просьбу комісаря Маслова і членів його прибічної ради, відправив молебень й призвав Боже благословення на їхню працю, — а митрополит Денис осудив усе це у відмовному благословенні!

Однак найцікавіше, що в розпорядженню міністра ісповідань кажеться у наголовку: „про призначення примусового державного управління над майном б. Луцького чеснохресного православного братства“. Коли братство назване **бувшим**, то чи воно є тепер?

Ось чому призначення комісаря братства викликало таке хвилювання серед православних на Волині. До чого йде: до відбудови чи до ліквідації братства?

Братчик.

—o—

У справі львівських шкіл.

III.

Потреба школи в середмістю. — 20 літ тому. — Невиконане зобовязання. — Домагання і його підстави.

Третя справа, про яку слід згадати — це потреба відчинення в середмісті Львова філіяльної Школи ім. Шашкевича, зложеної з чотирох нижчих кляс і призначеної для менших дітей обох полів. Новий будинок цієї школи далеко, під св. Юром, а наслідком того лишилося середмістя враз зі сусідніми дільницями без школи. Користати з нововибудованої школи для малої дітвори просто неможливе. Раз тому, що вона занадто віддалена, і тому, що ведуть туди дуже оживлені вулиці (Краківська, Леґіонів, Казимирівська, Городецька), серед руху трамваїв, автобусів і всяких фір небезпечно висилати туди малі діти. Родичі з середмістя вислали ще перед отворенням нового шкільного будинку свою депутацію до кураторії та маґістрату і доказували про потребу відчинення в середм. філіяльної школи для менших дітей. Але на ту просьбу не звернули обі влади уваги. Кураторія не поставила в цій справі ніякого внеску, а маґістрат заборонив навіть приймати в нашій школі сільських дітей до вищих кляс.

Ця справа не перестає бути пекучою. Місто Львів мало перед війною 30.000 української людности, а тепер, по прилученню до нього передмість і сусідніх присілків, доходить уже до 40.000 душ. Отже поважна причина, щоби признати тій людности ще хоч би одну загальну школу.

Ми домагалися вже перед двацяти роками від ради міста відчинення другої української школи, а саме на городецькім передмістю, де живе найбільше українців. У році 1912 прийшло з цієї причини навіть до гострого конфлікту у львівськім соймі. Місто затягало тоді більшу позичку і потребувало ґарантії сойму. Тоді українські посли виступили дуже гостро проти такої ґарантії, закидаючи, що міська рада у Львові не сповняє зовсім своїх обовязків супроти української людности міста, отже не заслуговує на те, щоби край, зложений в половині з українського народу, приймав за неї якусь поруку. Тоді прирекли львівські посли ім. ради міста святочно: що не тільки поставлять відповідний будинок ім. Шашкевича, але відчинять ще й другу українську школу на городецькім передмістю.

Але на цьому приреченню й скінчилося. повторилося те, що віддавна є з усякими договорами та обіцянками...

Після соймової ґарантії рада міста і не думала поставити будинок для нашої істнуючої школи, ні відчинити другу. Аж коли після 18 літ прийшов на комісаря міста посторонній чоловік п. Стшелецький, тоді зі сорому перед приїзджаючими чужинцями за гидь нашої давньої школи довершив сам цього діла. Але факт, що міські представники признали нам потребу другої школи та обіцяли святочно відчинити її, лишився надальше документом і дає нам право домагатися виконання цього зобовязання.

Теперішня кураторія не є, здається, прихильна цьому ділу. Нам пригадали там навіть таке, що українська людність не творить в місті 25 проц., отже на підставі шкільного закону не належиться їй школа. Але цей арґумент утратив уже значіння. Коли в р. 1925 приходило у Львові до виконання згаданого закону, а за цим і до скасування школи ім. Шашкевича вніс я (як орд. делеґат у шкільній міській раді) спротив до тодішнього куратора і виказав наші правні мотиви і додав до них мотиви політичні.

Видвигали проти нашого домагання ще й другий арґумент і казали: що про відчинення філії буде можна аж тоді говорити, коли в новім будинку покажеться надмірна фреквенція. На це відповів би я, що хоч наша школа істнує на Городецькім передмісті щойно рік, то виказує вже тепер дуже поважну фреквенцію, яка буде з кожним роком більшати. Але стан тої школи не має, на мою думку, ніякого звязку з потребою середмістя. Середмістя, як і сусідні дільниці виказують самі собою значне число української людности; вони доставляли для своєї школи, коли там істнувала, вже самі велику скількість дітей; мають багато шкільної молоді й тепер і потребують для неї — незалежно від стану головного будинку — своєї власної школи.

Зрештою, потребу другої школи для нас признали вже перед 19 роками соймові заступники міста, а теперішне відчинення філії було би лише частковим сповненям давнього зобовязання. Для доказання цего діла небагато тепер треба: 5 кімнат (4 на шкільні кляси і 1 на канцелярію), які маґістрат може легко в своїх домах найти, і пару вчительських сил. Я, розуміючи, що загальне добро і спокій не полягає на фізичній силі влади, але на вдоволенню суспільности, бажав би, щоби цей рак, який тільки років точить наше місто, був уже раз загоєний, і щоби признаний містом давній рахунок, був супроти нашої людности остаточно вирівняний.

Як і що зроблять, побачимо.

Ем. проф. о. Александер Стефанович.

За океаном.

Директор Колеґії у Вінніпеґу хвалить канадійських українців.

Д-р Джан Мекай, директор манітобської Колеґії, заявив на зібранні Торговельної Ради у Вінніпеґу, що українці як поселенці Манітоби причинились дуже багато до соціяльного, культурного й економічного піднесення населення тої провінції. Д-р Джан Мекай відвідав минулого року всі українські кольонії в Манітобі і бачив на свої власні очі всі українські здобутки на громадянському культурно-освітньому полі. Як суддя комісії, яка оглядала кольонії ріжних національностей і призначувала нагороди за найліпший громадянський поступ, д-р Мекай признав першу нагороду українцям з Розберн, бо вони під оглядом освіти, поступу, рільництва й горожанства стоять у Манітобі найвище. Д-р Мекай каже зовсім щиро, що українці взагалі дуже працьовиті й ощадні, а що найголовніше, що вони на малих фармах потраплять господарити з найліпшим успіхом. Українці загалом — каже д-р Мекай — „є добрими горожанами Канади“.

Виставка українських ручних робіт у Ріджайні.

З початком травня відбулася в авдиторії міської галі в Ріджайні, Саскечеван, в Канаді

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 27. ЧЕРВНЯ 1931.

МАКСИМ БРИЛИНСЬКИЙ. 4)

Обовязок.

Коли я прокинувся і вийшов з хати, стрінув мене по дорозі вістун, який вів нашу стежу і сказав, що до нашого поручника приїхала дружина. — „Тепер ми дома“ — подумав я собі. Ще сказав мені, що „пані“ перебрана цілком по стрілецьки, в лякерованих чобітках і що обоє недавно вернули з верхової прогульки.

Аби розрухати трохи свої кости, пішов я в напрямі курінної команди. У вікнах світилося, з кімнати, де мешкав поручник, доходили звуки голосної розмови, сміхи. Я вернув пізним смерком до хати. Там чекало вже на мене запрошення від курінного: коли нема службової перешкоди, явитися в шестій годині у нього.

В приватній кімнаті поручника зібрані були всі старшини, які кватирували в селі, а не мали служби і оба команданти крилових сотень. Лице курінного сяло радістю, хоча часом покривалося збентеженням, наче би від свідомости якогось прогріху. За столом сидів молоденький, чудовий стрільчик. Поручник узяв мене під рамя і повів з радісним усміхом до того стрільчика.

„Пан Горбачевський, наш найстарший доброволець“ — запрезентував мене. — „Моя дружина“. — Я вклонився цілком „по цивільному“ і цмокнув подану ручку. „Стрільчик збентежився трохи, але не тревало лише одну мить, бо нагло закинув мені обі руки на плечі і поцілував мене в чоло.

„Ви будете моїм „дзядзьом“, добре?“

Кімната бухнула сальвою сміху. „Слава нашій поручниковій! Слава поручникові“!

Запанувала безтурботна веселість. Щирість, що звязала молодих людей і мене старого до них прихилила. З мене конче хотіли зробити якогось новочасного Баярда, лицаря без страху та змази (ніби з огляду на нічну ескападу зі стежою). — На столі стояло вино і коняк. — Звідки вони це взяли, я не довідався.

В якомусь моменті взяв мене курінний під рамя, вивів до службової кімнати і там в чотири очі зрадив мені тайну. „Священик нас не вінчав, але ми вважаємо себе перед Богом й людьми за подружжя“. Але — додав поручник — ми постараємося небавком доповнити всі потрібні формальности з огляду на батька.

Мені це не подобалося, але вони обоє були такі щасливі, такі були схожі на великих, невинних дітей, що мої сумніви десь погубилися. Я радів їх щастям, мов би це були мої власні діти. І я маю двоє таких „розбишак...“

Подали вечерю.

Підчас вечері встав поручник і „провозгласив“ всім присутнім моє призначення на старшого стрільця, як нагороду за стежу. Заспівали „многая літа“. Легко стало на серці. Нічим видавалися мені всі аванси та похвали, які я діставав давніше, підчас довголітньої служби. Я був гордий на цю дрібоньку „шаржу“, яку мені дали за службу своєму народові. Вивели мене до другої кімнати, зняли блюзу, а вбрали в плащ, десь найшли дві звіздки, які власноручно пришила мені „наша поручникова...“

Пізно в ночі ми розійшлися. Спали недовго, бо над ранком вирвала нас зі сну загальна трівога. Тріщали кріси, татакали кулемети, бахкала батерія, кашляли ручні гранати. Вороги шукали відплати за минулонічну стежу.

Пішла одна сотня здовж дороги в протинаступ. Привели добичу в людях і матеріялі. Убитих поховали в братській могилі. По нашому боці було кількох убитих і кільканацять ранених.

І нашу „поручникову“ охрестили. Проти заборони вийшла до нас і коли ми вертали, я зауважив, що її шапка була прострілена. Поручник зблід мов стіна, коли це побачив. Винувато приступила боком до нього, пальцями мняла свій пояс й спускала очі.

„Ну! Не треба гніватися. Якже-ж я могла сама остати? Бодьо добрий, правда“?

І не вважаючи на присутність людей, закинула йому руки на шию і кріпко поцілувала в уста.

Ціле стрілецтво гукнуло грімке: „Слава!“, вхопили її на рамена і понесли до дому виспівуючи:

„Наша пані най жиє
Дай їй Боже здоровлє“.

Що-ж мав поручник робити? Якось клопітно махнув рукою і пішов за юрбою...

Від того дня не мали ми вже спокою.

Майже щодня підсувалися під наш відтинок ворожі стежі, що кілька днів йшли бої, нераз жорстокі. Приходили слабі поповнення, але десь розпливалися, пропадали. Страти були великі і положення наше ставало чимраз важче.

(Продовження буде.)

виставка ручних робіт, на якій найбільшу увагу звертали ручні роботи із шкільних округ Колдер та Ракстон. Ті округи брали участь у контесті поступу мин. року і Коллер дістав третю нагороду. Особливу увагу звертали на себе гарні килими, виплетені з вовни, що її випродуковано таки в околиці, де їх також вироблено. Таксамо звертав на себе увагу стрій молодої, який випозичила панна Катерина Пурич з Ракстон. Підчас виставки уладжено силами Українського Народнього Дому в Ріджайні пре-гарний концерт для виставової публики. Програма складалась із шести українських народніх танків, які виконано під проводом панни А. Греюк. Три сольові танці, „Козачок“, „Чумак“ і „Айриш Джигс“ відтанцювала молоденька Йосефина Бучковська, яка вже добре відома публиці в Ріджайні.

Еміґранти з Підкарпаття єднаються з українцями.

Давно щезла вже назва „українсько-руський“ з нашої літератури і журналістики, але сьогодня вона відновлюється, хоч і в іншому значінні. Підкарпатські українці в Америці, котрі донедавна ненавиділи українське імя до тої міри, що виключили „анархістів і українців“ з членства свого „Соединения“, поволі самі приймають українську літературу, дають укр. діточі представлення і починають зближатись до українців. У неділю, 7. VI., відбулося заходом дітвори підкарпатсько-руського походження представлення „Серед цвітів“ в Українськім Народнім Домі в Ню Йорку під проводом їх учителя п. Палажія і на нього запросили представники підкарпатсько-руської парохії балетмайстра Василя Авраменка, щоби він дав їм першу лекцію танців. Прибули також школярі зі школи Авраменка і на прикладі показали, як виглядає український танок. Це дуже подобалось зібраним парохіянам підкарпатсько-руської церкви і вони горячо оплескували наших танцюристів. Опісля їх діти зійшлися із нашими і затанцювали спільно перший крок, якого їх навчив Авраменко. Таксамо сердечний настрій запанував серед спільної забави після представлення. Видко, давня москвофільська протиукраїнська агітація серед підкарпатських земляків починає щезати, а на її місце приходить опамятання і здоровий розум.

Шевченківське свято в Шикаґо.

В Шикаґо відбулося Шевченківське свято в авдиторії Шопен Гайскул. Промову на святі виголосив д-р Льонгин Цегельський з Ню Йорку.

Клюб українських католицьких дівчат у Дітройті.

Перший такий клюб основували молоді українки в Дітройті і Мишиґен. Вони збираються в домівці Ліґи Католицьких Жінок міста Дітройту. Клюб має вже ріжні відділи і жваво забирається до праці. Головою клюбу є панна Марія Каралаш, секретаркою панна Марія Степчук, касієркою панна Марія Білик.

Знаю це від 24 літ!

Отже слухай ради старших:

Чисти обув

пастою

Erdal

з червоною жабою

Постанови Міжнароднього Хліборобського Конґресу.

Поодинокі секції Міжнароднього Хліборобського Конгресу, що радив в днях 5.—8. червня ц. р. у Празі, опрацювали ряд найважніших пекучих питань хліборобського життя, а пленум зїзду прийняв це як постанови. Вони чималі своїм обемом, тому подаємо їх тільки у скороченню.

I. Секція аграрної політики й сільсько-господарської економіки: Конгрес констатує, що обмеження продукції збіжжа і збільшення консумції натрапляє на труднощі так з огляду на неможливість переходу зразу на інші ділянки продукції, як теж з огляду на недоцільність такого переходу, бо тоді проявилася би надпродукція цих інших плодів. Вважаючи теж дарове роздавання хліба за недоцільне, звертає увагу, що виходом з крізи є тільки відповідне наладнання подажі збіжжа і орґанізація збіжевих ринків. Тому конґрес вважає необхідним продовжати конференції, що були ведені в Женеві, Парижі, Римі та Льондоні для уможливлення торгівлі збіжжам, а з цим доручає країнам взаїмне порозуміння в цьому напрямку. Дальше принимає до відома висліди міжнародньої конференції продуцентів цукрового буряка, що відбулась дня 4. червня ц. р. в Празі та вважає, що дальше обмеження плянтацій цукрового буряка є неможливе. Звертає увагу на використання під цукровий буряк селянських піль. Також взиває поодинокі країни до співпраці в Міжнароднім Хліборобськім Інституті в Римі та пропонує обмін дослідами й вислідами хліборобської науки.

II. Секція сільсько-господарського навчання та пропаґанди: Конгрес висказується за системою індивідуальних порад при пропаґанді хліборобських наук, при чому ці поради повинні вести хліборобські товариства і державні установи. До цього належить уживати тільки кваліфікованих урядовців. Для навчання с. г. наук. використати радіо, яким повинні кермувати хліборобські товариства. Конґрес поручає використати для с. г.пропаґанди кіно, світляні образи, окружні виставки хліборобські, городничі і домашнього господарства. Поручає орґанізувати обласні с. г. музеї для поглядової науки і досліду.

III. Секція сільсько-господарської кооперації: Конгрес констатує на основі предложень своєї субкомісії зі серпня 1930 р. (Антверпія), як теж на основі рефератів, що необхідна є для с.-г. кооператив систематично і ділово ведена ревізія, закликає союзи до добровільного контролювання своїх членів-кооператив та зокрема радить у краях, де ще нема законного примусу ревізії, його завести. Вважає автономію ревізійних союзів за чинник, що причинюється до правильного розвитку с.-г. кооперації. Взиває ревізійні союзи обмінюватись досвідами і методами праці. Дальше подано ряд постанов про виховання кооперативного доросту, вишколювання фахівців-кооператорів та обміну досвіду в кооперативному навчанню.

IV. Секція продукції рослин: Конгрес пропонує поробити заходи для законної охорони (патентування) нових родів рослин, одержаних через селекціонування, а з тим ввести відповідне міжнародне законодавство в цій ділянці. Дальше обговорюється низку виноградарських справ, включно з пропаґандою спожиття винограду (уладжування „Свят винограду“). Пропонується прослідити водне законодавство ріжних країн та пристосувати його до цілей рослинної продукції.

V. Секція тваринної продукції: Конгрес поручає поробити у всіх країнах заходи для загального ведення узгідненої контролі продуктивности. До цього покликується окрему підкомісію при Міжнародній Хліборобській Комісії. Пропонує тісну співпрацю зоотехніків всіх країн та Зоотехнічних Інститутів. Доручає зайнятись у більшій мірі плеканням футеркових звірят. Поручає хліборобам рибальство, як один зі засобів зарадження теперішній крізі.

VI. Секція сіл.-господарської промисловости: Пропаґує споживання кращих сортів бульби, замість вважати її тільки індустрійним сирівцем. Бульбу треба сільосувати й уживати на корм тваринам. Спірт треба в мішанках уживати теж як пальний матеріял до моторів і цим облекшити його збут. Пропонує зорґанізування ринків збуту бульби. Звертає увагу на промисл консервування городнини, як тепер поплатний.

VII. Секція: Жінка на селі: Конґрес стверджує, що відплив жіноцтва з сіл до міст є проявом некорисним та що жінка-селянка мусить мати можність виконати свої обовязки на селі, а тому треба поробити низку заходів (курси,

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 27. ЧЕРВНЯ 1931.

МАРІЯН КОЗАК.

З життя та діяльности Вячеслава Липинського.

I.

З історії роду Липинських. — Школа, студії, підготовка до історичних праць. — Перші публікації.

Шляхотський рід Липинських гербу Бродзіч здавна, ще за мазовецьких князів, володів рідним маєтком Ліпіни в землі вурській. У першій половині XVIII. ст. поселився він на українському Поділлі. У XVIII. ст. два представники роду Липинських відограли визначну ролю в житті подільської шляхти. Антоній Липинський займав визначні місця в адміністрації від 1735—1795 р., а Казимир Липинський, подільський підкоморій (1758—92) проводив шляхотськими соймиками та переводив вибори до сойму в трибуналу. Король Станислав Авґуст високо цінив його адміністраційні та дипльоматичні здібности та вживав його у ріжних справах.

Батько Вячеслава Липинського — Казимир (* 1844—†1915) закінчив військову школу у Петербурзі, дослужився у війську ранґи штабс-капітана, а покинувши військо, зразково повів хліборобську господарку у Затурцях та докупив новий маєток — Торчинськ. У Затурцях чи в селі Ратневі вродився 5. квітня 1882 р. Вячеслав, син Казимира і Кляри з Рокицьких.

Як усі шляхотські роди на Правобережній Україні — родина Липинських була римо-католицькою, польською по культурі та товариській мові. До України була привязана цією особливою неозначеною та несвідомою любовю шляхтича польської культури, яку дехто злобно називав провінціоналізомм. Стихія Української Землі почала у Вячеслава прокидатися в часі ґімназійної науки, в Житомирі, Луцьку та Київі. Шевченківський „Кобзар“ зробив на ньому ще в ґімназії сильне враження. Вже як ученик київської ґімназії ширив він серед своїх товаришів польської культури думку духового звязку з українською землею та її культурою. Скінчивши ґімназію в 1902 р. Липинський пропаґує свої думки в шляхотських колах, польських по культурі. Після однорічної військової служби у рижському драґунському полку в Кремянці Покійний студіює історію та аґрономію на краківському університеті, який закінчив у 1906. р. Там близько жив він із галицькими українцями: з Богданом Лепким, Василем Стефаником, Остапом Луцьким, Осипом Пеленським і ін. Тоді знайомиться з галицькими відносинами, буває у у Львові і робить нові знайомства. У тиші старого Кракова, серед численних памяток українського минулого, розкинених по тамошніх архівах, майбутній історик укладає сміливі пляни своїх будучих творів, вростає всією своєю душею в минуле України.

Політичні науки та соціольоґію студіював у женевському університеті до 1909 р. Талант, який в пізніших творах виріс до таких розмірів, проявив Липинський уже своїми статтями, які від 1908 р. містив у „Літ. Наук. Вістнику“ і київській „Раді“ так під власним прізвищем і під псевдонімом В. Правобережця. У 1909 р. видає у Кракові під псевдонімом Nobilis Ruthenus „Nasze stanowisko na Rusi - Ukrainie“. „Szlachta na Ukrainie“ (Udział jej w życiu narodu ukraińskiego na tle jego dziejów) і часопис „Przegląd Krajowy“ — при близькій співучасти Франціска Котовича з Харківки, Зижмонда Копровського з Волині, Богдана Ярошинського, Івана Млодушевського, Богдана Лепкого, свого брата Станислава і ін. У цьомуж часі, використовуючи краківські і шляхотські архіви — В. Л. друкує по українськи: „Данило Братковський суспільний діяч і письменник XVII. ст., Ґенерал Артилерії Великого Князівства Руського. (З архіва Немиричів)“. „Аріянський соймик в Киселині на Волині в маю 1638 р.“. (Причинок до історії аріянства на Україні). 1911 р. складає меморіял у справі „Союзу Визволення України“, якого ориґінал згорів у Львові в 1914 р. з паперами бл. п. К. Паньківського.

Перебуваючи в маєтку Чаґари Русалівські на Уманщині. Покійний побіч хліборобства працює над історією України в дусі державницько-самостійнім. Одначе Липинському не довелося випустити в світ цієї історії. У часі революції 1918 р. згорів його дім у Чаґарах Русалівських з дорогоцінною бібліотекою, з рукописами та матеріялами. Тільки частина із цього величевного матеріялу пішла між людей і поширила в тодішнім українстві самостійницько-державницькі ідеї.

У 1912 р. виходить збірник „Z dziejów Ukrainy“, де Покійний друкує побіч історичних документів, відповідно пояснених — дві великі історичні моноґрафії, присвячені повстанню Богдана Хмельницького та ролі, яку відіграла у ньому тодішня українська шляхта.

(Продовження буде.)

виховання в родинному дусі, школи, домашній промисл, ріжні приємности), щоби жінку виховати на громадянку. Звертає увагу на раціоналізацію праці сільської жінки, доручає творити „зразкові домашні господарства" для приміру раціоналізації домашньої праці, допомогти жінці облегченням праці занятись родиною і дітьми, а дальше умовою працею і розривками. Поручає вводити лікарський нагляд над жінкою і дитиною, ввести поради в домашньому господарстві через інструкторок та привчати жінку до боротьби з економічною крізою.

Поза цими головними справами порушують резолюції в детайлях низку інших справ. Тому, що вони переходять межі цих коротких інформацій, відсилаємо цікавих до наших економічних часописів, де вони будуть поміщені цілістю.

Інж. Евген Храпливий.

Протитуберкульозна і гігієнічна вистава в Тернополі.

Від 28. червня до 4. липня 1931.

Українське Гігієнічне Товариство у Львові влаштовує від 28. червня до 4. липня 1931. включно в Тернополі в салі Української Бурси протитуберкульозну і гігієнічну виставу.

На цій виставі буде систематично розміщений богатий матеріял образів, діяґрам та експонатів, що освітлюють недугу туберкульози та засоби її поборювання, далі образи з ділянки особистої гігієни та впливу алькоголю на людський орґанізм, а вкінці дані про поширювання туберкульози. У звязку з виставою відбудеться у виставовій салі цикль популярних викладів з світляними образами, а саме: 28. червня, год. 7 веч. д-р Т. Воробець: „Про туберкульозу", 29. червня, год. 4 попол. д-р М. Музика: „Загальна профіляктика інфекційних недуг, а зокрема туберкульози", 30. червня, год. 7 веч. д-р І. Яворський: „Алькоголь і туберкульоза", 1. липня, год. 7 веч. д-р Т. Воробець: „Про туберкульозу", 2. липня, год. 7 веч. д-р О. Білинський: „Про загальну гігієну".

З вистави повинні користати масово громадяни, громадянки і молодь (шкільна і позашкільна) усіх громад Тернопільщини. Тому-то наші читальні, кооперативи, Луги, Соколи, Кружки „Рідної Школи" та інші установи й організації, а також громади повинні порозумітися з виставовим Комітетом у Тернополі в справі прогульок на виставу. Подібна вистава Українського Гігієнічного Товариства мин. року у Львові стягнула була дуже багато відвідувачів і стрінулася з великими признаннями не тільки земляків, але й поляків та жидів.

Надіємося, що ця перша українська протитуберкульозна і гігієнічна вистава в Тернополі причиниться до поступу на занедбаній досі, дуже важній ділянці — народньої гігієни та народнього здоровля.

Згодом відбудеться така сама вистава в Теребовлі (від 5. до 10. липня) та у Збаражі (в неділю 12. липня 1931). Подрібні програми тих вистав і теми викладів будуть оголошені своєчасно.

Головний Виділ Українського Гігієнічного Т-ва у Львові.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

ПІД ЗНАКОМ ОЩАДНОСТИ.

Повідомляють, що знижка урядничих платень з 1. липня, це лише прелюдія до великої ощадностевої акції прем. Пристора. Проектують скасування цілого ряду дипльоматичних і консулярних польських станиць за кордоном, які мають лише репрезентативне значіння. Крім того проектують редукцію платень урядовців із дипл. станиць, які вони дістають у валюті даної країни. Платні ті зменшать на 20 проц. для нежонатих і 12 проц. для жонатих. Переведуть теж ощадности в закорд. пропаґанді. Всі роботи на дорогах у всіх воєвідствах Польщі здержать. Бюджет мін-ства прилюдних робіт передбачував 18 міл. на дорогові роботи, а дороговий фонд 48 міл. Розпорядок цей відіб'ється на безробітних. Дотеперішні обіжники прем. Пристора з 15. червня дають ощадностей 150 міл. річно.

Є теж чутки, що филя редукції захопить передовсім держ. замужні урядниці, яких чоловіки є на посадах. Їм вимовлять службу вже 1. липня.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ У ВІДНІ.

У Відні не вгавають протижидівські демонстрації. Студенти нападали на каварні, до яких заходить жиди. В каварні „Аркаден" гакенкрайцлери стріляли й побили шиби. Демонстрації перед університетом були такі грізні, що поліція замкнула Рінґштрасе. Були демонстрації й на Кертнерштрасе.

ЩЕ ОДИН ЛЕТ.

13 годин після відлету ам. летунів із Ню-Йорку відлетіли з того самого міста до Копенгаги данські летуни Гілер і Гольріст. Вони мусіли осісти в Крефельд у Німеччині. Летуни сказали, що в ост. етапі лету втратили орієнтацію, коли ж у мряці пролетіли понад Еспанією та Францією, побачили під собою сушу, та з браку бензини мусіли осісти. Після кількох хвилин спочинку відлетіли до Копенгаги.

КОМУНІКАТ КЛІМАТИЧНОЇ СТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ГИГІЄНІЧНОГО Т-ВА ДЛЯ ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ НА СОКОЛІ.

На липень для дівчат!

1) Спільний виїзд зі Львова до Брошнева вія Стрий дня 2. липня в год. 6.45 рано. Збірка учасниць на головному дворці, у головному вестибулі в годині 6 рано.

2) Дівчата зі всіх інших місцевостей приїздять прямо до Брошнева дня 2. липня і там збираються на дворці в 12 годині вполудне. Опісля виїзджають разом колійкою на Сокіл.

3) Тому, що ще є кілька вільних місць, можна зголошуватися ще до дня 1. липня на адресу: д-р Василь Лев, Львів, Генінга 24. І. пов.

Особисті документи конечно привезти зі собою.

Біржа.

Збіжжа.

Пшениця двірська 24.00—24·50, пшениця селянська 22·50—23·00, жито галицьке 22·50—22·75, ячмінь галицький броварняний 24·50—25·00, ячмінь на мливо 23·00—23·50, ячмінь пастівний 24·50—25·00, овес галицький 27·50—28·00, кукурудза румунська 23·50—24·00, бараболя промислова 0·00—0·00, фасоля біла 31·00—33·00 фасоля колірова 00·00—00·00, фасоля краса 30·00—31·00, горох пів-Вікторія 33·00—34·00, горох пільний 32·00—33·00, бобик 21·00—21·50, мішанка паст. в зерні 00·00—00·00, вика 39·00—40·00, сіно солодке краєве прасоване 6·50—7·00, солома прасована 13·00—14·00, гречка 31·00—32·00, льон 46·00—48·00, лубінь синій 22·00—24·00, ріпак 38·00—39·00, грисік кукурудзяний 00·00—00·00, мука кукурудзяна 00·00—00·00, отруби житні 12·75—13·25, отруби пшеничні 10·75—11·25, крупи гречані 58·00—60·00 пшоно 00·00—00·00, крупи ячмінні 00·00—00·00, пенцак 00·00—00·00, просо краєве 00·00—00·00, макухи льняні 30·00—31·00, мак синій 125·00—135·00, мак сивий 100·00—110·00, конюшина червона 000·00—000·00

—o—

НОВИНКИ

— **Важне для Вп. старшин резерви. Фірма Віттельс, Львів, вул. Рутовського 7.** повідомляє, що улаштувала у власній управі, спільно з визначною фаховою кравецькою силою, — заведення для мундурування старшин П. В. та виконує на міру вибагливі старшинські вбрання з першорядних матеріялів бельських фабрик, беручи повну ґарантію за зразкове, солідне та точне виконання. Продовж 14 днів рішила фірма **Віттельс, Львів, Рутовського 7.** виконати старшинський мундур для реклями за ціну 200·— золотих. 2270 2—?

— **III. річний попис елевів Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові** (середні і вищі роки) відбудеться в пятницю дня 26. червня в год. 7. веч. У цім пописі беруть участь елеви кляс фортепяну, скрипки, сольоспіву, флєту, клярнету і камеральної кляси. Попис відбудеться у великій салі Музичного Товариства. Програмка в ціні 50 сот. заступає карту вступу.

— **На літературну премію для В. Стефаника.** На ріжні запити від наших читачів у справі чеків, розісланих із „Ділом" на фонд літературної премії для В. Стефаника, повідомляємо, що цими чеками можуть користуватися і знайомі всіх тих, що їх дістали. Комітет премії приймає радо, хоча би найскромніші пожертви, з яких при масовій увазі громадянства можна завсіди скласти більший фонд, ніж при більших, але одиноких пожертвах заможніх одиниць.

— **Кара за український нац. гимн.** Дня 24. травня в читальні „Просвіти" в Товстім, повіт Скалат, з нагоди театральної вистави зібрана публика відспівала першу строфу гимну „Ще не вмерла Україна" у тому тексті, який загально всюди співається. Місцевий постерунок поліції зробив негайно донесення до старостава в Скалаті на місцевого пароха і декана о. Івана Іванчука згідно з інструкцією воєвідського уряду в Тернополі і мабуть згідно з окремою інструкцією старостава, щоби доносити про всі випадки, коли співається український національний гимн. На основі цього донесення повітове староство в Скалаті видало дня 15. червня ц. р. до ч. К 650/31 карне оречення, котрим о. Івана Іванчука укарало гривною 50 зол. або десятидневним арештом за переступство § 9. розпорядку австрійського міністерства внутрішніх справ з 15. лютого 1850 В. З. Д. ч. 454. В мотивації оречення сказано, що як предсідатель є відповідальний обвинувачений за додержання програми дозволення. Тому, що дозволення одержано тільки на відіграння театральної пєси, то через відспівання пісні зі змістом підбурюючим український (в тексті руський) нарід до ворожих кроків проти польського народу, а також ширячим погорду і ненависть проти польської держави, обвинувачений допустився цитованого переступства, незалежно від переступства обнятого карним законом. Проти повищого карно-адміністраційного оречення зголосив засуджений о. Іван Іванчук через адвоката пос. д-ра Ст. Барана відклик до окружного суду в Тернополі, де невдовзі відбудеться в повищій справі відклична розправа. На території тернопільського воєвідства розпочинається — як бачимо — систематичне переслідування за співання українського національного гимну, бо таке переслідування занотовано досі між іншими також в повітах Тернопіль і Чортків.

— **Почесне громадянство марш. Пілсудського в Тернополі.** На днях громадська рада в Тернополі надала з нагоди отворення вистави рільничої і реґіональної в Тернополі, що має характер чисто польської патріотичної маніфестації, почесне горожанство марш. Йосифові Пілсудському у признанні його діяльности. Згідно з вістками польської преси повища ухвала запала одноголосно, отже можна би думати, що за нею голосували і всі українські радні, котрих є 10 на всіх 48 радних. Тимчасом за повищою ухвалою голосували тільки всі польські (між ними і всі вшехпольські) та жидівські радні — отже і сіоністи. З українських радних на цьому засіданні не був ніхто, а тим самим за повищою ухвалою українські радні не голосували.

— **Рільничу і реґіональну виставу в Тернополі** отворено з великою парадою дня 23. червня ц. р. Є це чисто польське підприємство з явним польським патріотичним характером, в якому беруть участь поляки, а по части й жиди. Українці від вистави усунулися зовсім, не беруть у ній участи і на отворенні не був присутній ніхто з представників українського громадянства. Вистава має потревати до 3. липня ц. р.

— **Іспити зрілости у Станиславові.** В днях від 11. до 13. травня ц. р. відбувся іспит зрілости в українській держ. ґімназії мужеській у Станиславові під проводом директора заведення п. Данила Джерджа. До іспиту зрілости з 33 учнів допущено 31; при письменнім іспиті зрілости репробовано 2, а при устнім 1. Іспит зрілости зложили: 1) Бродович Василь, 2) Гриб Лев, 3) Гуцало Остап, 4) Дрогобицький Остап, 5) Жовнірович Василь, 6) Камінський Тадій, 7) Качур Михайло, 8) Колянковський Микола, 9) Косар Антін, 10) Литвинович Богдан, 11) Лоточинський Сидір, 12) Олесницький Роман, 13) Остафіїв Аксентій, 14) Петрина Дмитро, 15) Приймак Володимир, 16) Припхан Маркіян, 17) Рубчак Зенон, 18) Самотовка Ярослав, 19) Селянський Мирослав, 20) Сеньків Михайло, 21) Скалецький Павло, 22) Сосенко Іван, 23) Стеткевич Микола, 24) Тарнавський Володимир, 25) Умриш Богдан, 26) Федишин Іван, 27) Шиманський Осип, 28) Ясеницький Олександер. — Іспит зрілости в семинарії СС. Василіянок у Станиславові, що відбувся спершу під проводом візитатора п. Копача, а відтак директора Стефанова, зложили отсі учениці: 1) Бельбас Анна, 2) Бойчук Володимира, 3) Бричук Ольга, 4) Бричук Стефанія 5) Данилишин Розалія, 6) Голинська Володимира, 7) Городецька Текля, 8) Гукевич Ярослава 9) Якимович Евгенія, 10) Кернякевич Евгенія, 11) Кіца Катерина, 12) Когут Анна, 13) Койда Любов, 14) Кривоносюк Марія, 15) Крупа Володимира, 16) Левицька Дарія, 17) Луцька Петронеля, 18) Михайлишин Ольга, 19) Мицко Ольга, 20) Павліська Ольга, 21) Перестюк Марія, 22) Полчан Вікторія, 23) Проців Витолда, 24) Романюк Ярослава, 25) Смольницька Яніна, 26) Тимчина Ольга, 27) Логаза Варвара, 28) Панчишин Стефанія, 29) Урсакі Станислава. — 5 учениць репробовано при письменнім іспиті, 3 при устнім, 1 не зголосилась, а 1 відступила.

— **Іспит зрілости в українському відділі (кл. VIII. Ц) І. держ. утраквістичної ґімназії в Стрию** відбувся в днях 21. і 22. травня ц. р. Іспит зложили: 1) Андришин Остап, 2) Антонів Степан, 3) Дмитришин Петро, 4) Карпінський Іван, 5) Коренець Іван, 6) Келебай Константин, 7) Логінський Евген, 8) Сагдан Ярослав, 9) Савицький Зиновій, 10) Сенежак Богдан, 11) Зарицький Олекса, 12) Засідка Степан, 13) Яцкевичівна Марія. Репробовано двох, не приступило до іспиту трьох.

— **Смерть в автомобілевій катастрофі.** У Львові на Стрийській дорозі згинув в автомобілевій катастрофі службовик фірми „Сухард" Юл. Теркель.

— **Самовбивство студентки.** На Замарстинові отруїлася сільною кислотою Ганя Штадлер, студентка фільософії, дочка богатого різника. Кажуть, нібито вона відібрала собі життя, тому що батько не позволив їй поїхати на кольоніяльну виставу в Парижі.

— **Жертви купелі.** В Городку біля Львова потонув 8-літн. учень Редачинський, який купався

в ставі разом із шк. прогулькою. — В Мшані потонув підчас купелі в ставі 10-літн. Мик. Кміт.

— **Шкарлятина в перемиськім повіті.** В Мацьковичах, пов. Перемишль, вибухнула епідемія шкарлятини. Санітарна влада почала боротьбу з епідемією.

— **Продав жінку.** Столяр Антін Драчев з Лукашева на Виленщині мав дуже гарну жінку і не мав грошей та жив у нужді. На його щастя з Америки приїхав його брат, якому подобалася братова і він конечно хотів здобути її серце. Антін Драчев згодився відступити свою жінку братові за 300 долярів, що і сталося. Антін дістав 300 долярів, а його брат виїхав з його жінкою на Литву.

— **Убив жінку за 1500 золотих.** В Дзєвєнішках на Виленщині Іван Войнарович переховував у куфрі 1500 золотих, завинених у старі ґазети. Його жінка не знала, що там є гроші і як не було чоловіка дома, спалила ґазети з грішми в печі, бо потрібувала паперу для розпалу вогню. Чоловік, вернувши до дому, довідавшись, що сталось, попав у таку розпуку, що вхопив сокиру і вбив жінку.

— **Самовбивство політика.** Генрик Кальмар, соціялістичний діяч, повісився у Пряшові через те, що молодше покоління соціялістів почало проти нього безоглядну кампанію.

— **Знову перелетіли Атлянтик.** Американські летуни Повст і Гетті, які відлетіли з Чембур Ґрейс в Америці, осіли на лет. майдані в Гановері. З Гановеру прилетіли до Берліна.

— **Найбільші міста в Америці й Европі.** Найбільше місто у світі це таки Льондон, столиця Англії, а Ню Йорк друге. Стан населення кількох найбільших міст в Америці й Европі такий: Льондон 7,476.168, Ню Йорк 6,930.446, Париж 4,886.503, Берлін 4,014.588, Шикаго 3, 376.438.

— **Нервові болі та болі голови** зменшує і усуває скоро і успішно Тоґаль. Нешкідливе для серця, шлунка та інших орґанів. Тисячі упосліджених вернуло при помочі Тоґалю до здоровля. Отже випробуйте його самі ще нині, але жадайте лише ориґінальних таблеток Тоґаль — бо нема нічого ліпшого! В усіх аптиках. Ціна зол. 2·—

З театру.

Великий Міський Театр: „Королева передмістя", водевіль Крумловського.

В історії літератури не найдете й згадки про це видовище; а мало воно колись таку славу як „Сватання на Гончарівці". Зате в історії театрального репертуару Львова та Кракова це була „каса". Нині, коли найґеніяльніші режісери придумують способи, як погодити касу з мистецтвом, „Королеву передмістя" добули наче перлу із дна замуленого моря.

Це є щось для публики. Запах підміських шиночків у літній добі, пива та преців; танцюристі вихиляси яндрусів із розхрістаними доннами, перчені дотепи та пісоньки, а над усім сентименталізм народніх водевілів. Геройка — дівчина як обарінок на маслі, бідна сирота, чесна, порядна, енерґійна; хлопці увиваються довкола неї, як мухи в шиночку. Молодий поет у пелерині кохається в ній, як це було в моді у добі краківської „модерни", коли малярі та письменники хотіли не тільки духом наблизитися до здорового „народу".

Дешевий сплін і дешева горілка, мансарда, патос, віршища, якими можна страшити літературу — і після всього за кожним разом танці та співи. Коли тішимося й оплескуємо ці банальности, то тільки тому, що приходять хвилини туги за так званою шмірою, невибагливою акцією, звичайними дотепами яндрусів, атмосферою зелені з передміських садків без ніяких проблем і ніяких залицянь до мистецтва.

Давно вже в театрі не було стільки і такої вдоволеної публики. **м. р.**

Листування Редакції.

Всіх наших Вп. Дописувачів повідомляємо, що наша Редакція завалена дописами, тому прохаємо потерпеливитися, поки ми зможемо їх помістити. При цій нагоді прохаємо писати до нас **якнайкоротше** і тільки на одній сторінці паперу. Дописи довші, писані нечитко і по обох сторонах паперу справляють нам багато мороки і через те або зовсім не появляються, або появляються зі значним опізненням. — Одночасно повторюємо просьбу зперед кількох днів — редакційний матеріял (статті, дописи, замітки) присилати на адресу Редакції, без називання імени чи-то головного редактора чи котрого члена редакції, тому, що у вакаційному часі особовий склад редакції здекомплетований.

Вп. Д. Д-ко. Берлін: Просимо дуже: радо помістимо.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Гірка історія.

Приїхала „Русь" з Підкарпатської Руси до столиці Червоної Руси і набила „Україну". Щастя, що ми не є „дві народности", бо інакше був би вийшов з цього міжнародній скандал. Однак деякі рефлексії таки насуваються. А саме: чому сталося так, а не навпаки? На мою думку тут можуть бути дві гіпотези, які дозволю собі навести.

Не більше, як тиждень перед змаганнями „Русь"—„Україна" змірилися у міжнародніх змаганнях наші сусіди зі своїми сусідами: поляки з чехами. Краківський „Курєрок", знаний зі своїх симпатій до чехів, заздалегідь довідався, що чехи виставлять проти Польщі другий, запасовий „ґарнітур", а перший резервують на гру з дружиною маленької Швайцарії. Пароксизм люти огорнув спортових референтів „Курєрка", які накинулися на чеські спортові круги, називаючи таку поведінку гохштаплерством і т. д.

Видно, що це на чехів зробило враження, бо вони опам'ятались і вислали до Варшави... третій „ґарнітур", який легко набив репрезентацію Польщі у відношенні 4:0, взяв 1.400 долярів „за науку" і поїхав, сміючися в кулак. Не наше діло доходити, що ділося в душах спортовців з „Курєрка" по тім висліді, однак мусимо дійти до висновку, що: як довго третій „ґарнітур" чехів бє репрезентацію Польщі, так довго їх учні, репрезентаційна дружина маленької Підкарпатської Руси, буде бити репрезентаційну дружину Червоної Руси. Одна хіба потіха, що — як я вже згадував — нема для нас у тім міжнародного скандалу.

Друга гіпотеза вже більше паприкована. А саме, мав я раз змогу говорити з тренером одної мадярської дружини. Хоч я сам „нем тудум мадярум", однак мій співбесідник був на Сибірі в неволі, навчився там трохи по московськи то ми якось порозумілися. Питаю його, що він робить, що його грачі бігають по грищі, як чорти і не „пухнуть". „Тренінґ" — каже він на це. Добре, кажу, тренінґ, але як ви змушуєте грачів до такого тренінґу? Бо ми ніяк не можемо цього доказати. „На все є спосіб" — каже мадяр, „тільки треба вміти той спосіб найти". В тім менті перебіг попри нас кіт, а мадяр звертається до мене: „Бачите кота, — а чи чули ви коли, щоби кіт їв паприку?". Також вигадав! — кажу — сміючись. „То я вам кажу, що буде їсти, та ще й облизуватися".

Зловив мадяр кота, обстриг йому часть тіла, трошки зранив при тім (делікатно й не небезпечно, — цілком не по мадярськи!) і посипав паприкою. Кіт як не заверещить, як не піде, аж закурилося за ним, а що хвилі обертається та облизує місце з паприкою...

— Бачите, яке дивне темпо? — сміється мадяр. — Їсть, аж облизується. Все можна зробити, треба тільки найти спосіб.

Тому то я не дуже дивувався, коли „Русь" накинула в неділю таке мадярське темпо, бо відомо: руснаки найближчі сусіди мадярів, а паприки в них багато.

Надіймося, що новий провід секції копаного мяча „України" візьме собі до серця науку мадярського тренера і найде також якийсь своєрідний спосіб, якусь нашу паприку, на грачів України, щоби змусити їх до правильного і постійного тренінґу. А коли вони вони накинуть противникові таке дивне темпо, яке було у того кота з паприкою, тоді напевно „Україна" своїм третім „ґарнітуром" буде бити олімпійського мистця „Уруґвай" та ріжні інші „Слявії". Тільки де серед галицько-українських русинів паприки взяти?!

Паприка.

Наша інтелігенція, наше духовенство й учительство, наше освічене й освідомлене міщанство й селянство і наше патріотичне робітництво, всі громадою подбають про те, щоби найбільше число нашої **найздібнішої** дітвори зголосилося та здало вступний іспит до **першої кляси всяких середніх шкіл у всіх наших містах!**

З судової салі.

ПРОЦЕС ВРЕЦЬОНИ, САЛЯКА І ТОВАРИШІВ.

Дня 25. ц. м. розправа почалася переслухуванням обв. Врецьони в справі вибухових квасів і ріжних інструкцій та брошур ОУН, які сторожиха Врецьони, Каролина Потура, найшла в криївці в мурі, і віддала поліції. Врецьона зізнає, що Потура це жінка непевної кондуїти, а все, що вона найшла в мурі — Врецьона перший раз бачить і звідки це взялося в його домі, він не знає.

Предсідник трбиуналу показує Врецьоні пляни і відозви ОУН, принесені Потуровою, а Врецьона зі здивуванням оглядає це все та ще раз каже, що він навіть не бачив таких плянів ні відозв. До цього місця в домі, де найдено ті матеріяли, Врецьона навіть не ходив, бо це місце було тільки для вжитку Потурової.

Свід. Кароль Червінський, аґент поліції, зізнає, що він переводив у підсудних ревізію та оповідає, у кого що найшов.

Свід. Заркевич, також аґент, зізнає, що він найшов у шуфляді Врецьони на політехніці додатки до вибухових матеріялів і гранатів, а дома у Врецьони сконфіскував 13 набоїв до револьверів, „Розбудову Нації" і т. д.

Свід. Чеховський, комісар поліції, родом з Тернополя, зізнає, як переслухував підсудних, і що хто зізнавав.

Предсідник триб.: Як ви, пане комісар, поводилися з арештованими при переслуханні?

Свід. Чеховський: Вони зізнавали добровільно, а ми записували. Врецьона і Бардахівський до нічого не хотіли признатися, а Саляк скидав вину на якогось Довгаля і сказав, що Довгаль це студент медицини, чи ветеринарії. Арештованих ніхто не бив і то не можливе, щоби аґент Хшановський бив арештованих у присутности свого зверхника, комісаря.

На запит прокуратора свідок заявляє, що перед арештуванням Саляка і Ласейчука Врецьона не був підозрілий у політичних справах і його імени не було в поліційних списках українських націоналістів.

Врецьона встає і признає, що комісар Чеховський при переслуханні поводився з ним добре, навіть жалував його, тільки утотожнив його прізвище з Довгалем, бо так зізнав Щур, що Довгаль це Врецьона.

На запит оборонця д-ра Шухевича свідок, комісар Чеховський пригадує собі, що українські студенти націоналісти вибили у радянськім консуляті вікна, а комуністи зреванжувалися тим, що демолювали українські редакції, отже психольогічні підстави до динамітового замаху на консулят істнували. Свідок признає на запит оборонця д-ра Шевчука, що Олійник мав у „Зорі" виклад про націоналізм теоретичного характеру. Признає також, що свого часу Круль спричинив арештування кількох осіб, а потім виявилося, що все це „буйда" і арештованих звільнили.

Обор. д-р Ганкевич: Ви, пане комісар, кажете, що обвинувачені самі до всього признавалися і співали як канарки... Алеж це факт, що їх били, бо стверджено сліди побоїв і прокуратор виготовив у тій справі новий акт обвинувачення.

Прок. Лівш: Ні, ще нема акту обвинувачення!

Свідок ком. Чеховський: Я нікого не бив і про биття не чув.

Дописи.

БРОДИ. *(Мода і кличі. — Шевченківська академія. — Анкета з приводу 50-ліття „Р. Ш.").* Міняється мода на сукні, волосся чи пак фризури, міняються й думки та кличі, залежно від потреби й особистої вигоди. В нашім куті такі зміни позначилися досить виразно. Передовсім у поглядах і кличах. На кожнім кроці, при кожній стрічі, на всяких зборах почуєте клич: „Моя хата з краю"... Всі його визнавці як можуть і вміють боронять нової віри і до знудження чуєте: „Нема з ким робити"... або „Головою муру не пробєш..., або „І меценас пильнує себе, і доктор оглядається на задні колеса, а я маю і т. д... А мовчки доповідають собі приповідки про язичок і кашу, про корову і телятко. Та все таки для людського ока „робота йде". Є вибрані виділи і комітети — треба буде здати справу з „діяльности". І „заходом усіх товариств" устроюють Шевченкову академію, таку бідну, таку латану, що краще би прилюдно про це не говорити. Аль треба. Бо легковаження принятих обовязків зайшло вже за далеко. Вершок „нової віри" можна було бачити на анкеті „Р. Ш.", скликаній для вшанування її 50-літнього ювилею. З цілого повіту зійшлося аж 18 членів. Між присутніми не було ні одного учителя (крім катехита о. З.), дарма, що самих наших ґімназійних учителів є в Бродах 6-ох. Зате були люди, що з вихованням не звязані своїм званням (наші судді й адвокати). Воно дивне! Анкета „Р. Ш." видала сумне свідоцтво не тільки для повіту, але й для самого міста. Видно, що пацифікація не сповнила свого завдання, коли до справ основних наші діячі відносяться так байдуже. *Яр.*

ЗБОРІВ. *(Свято Матери).* Заходом філії Союзу Українок і всіх культурно-освітніх товариств у Зборові відбулося дня 14. VI. ц. р. „Свято Матери". На програму свята зложилися: вступне слово, хорові продукції мішаного хору, продукції дутої орхестри т-ва „Сокіл", діточа вистава і декламації. Свято розпочалося відспіванням „Розрито! могили" Шевченка. Відтак о. Хабурський, парох Заруди, виголосив довшу надзвичайно цікаву промову на тему: „Значіння

матери у вихованні широких мас". Дхоча вистава: „Серед цвітів", дбайливо приготовлена п. Тимкевичівною, зробила на присутніх помітне враження. Хор і орхестра виступили під орудою службовика філії „Просвіти" п. Конопи Луки. Хор, скріплений місцевими інтелігентними співочими силами відспівав: народні пісні Закарпаття і народні пісні М. Леонтовича. Щодо самого виконання поодиноких хорових точок, то слід зазначити прецизність і по мистецьки виконану програму. Динаміка вповні опанована, переходи від „форте" до „пяно" добре виконані. Орхестра у складі 12 осіб відіграла увертуру Штольца: „Моя королева" і „Вязанку народніх пісень" М. Леонтовича. Концерт слід уважати під кожним оглядом удатним, за що належиться повне признання всім виконавцям програми. Треба згадати, що багато праці в уладження концерту вложила п. Куликова і п. Ковицька, які особисто інтервеніювали у старостві, доказуючи, що програма не містить точок „протипаньствових", хоч текст пісень і декламацій був поданий старостству 14 днів наперед. Публика на цей раз явилася численно. Саля була переповнена місцевим громадянством, багато гостей прибуло і з дооколичних сіл.

Учасник.

СПОРТ.

Україна—Ревера.

Відплатні змагання цих дружин за мистецтво А-кляси відбудуться в неділю 28. ц. м. на грищі Сокола-Батька. Початок в год. 11. передпол. На доброму висліді цих змагань залежить дуже сильно обом дружинам, тому слід надіятися завзятої та енергійної гри з обох сторін. Надіємося, що Україна перебула вже щасливо кризу і в неділю не дасть собі вирвати ні одного пункту.

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Олена Мороз, студентка фільософії віденського університету, старша пластунка-вірлиця, б. курінна 32-го пл. куреня, основателька і курінна „Дністрянки", куріня старших пластунок померла по коротких тяжких терпіннях у Відні, дня 19. червня 1931 р. у 22-му році життя. Похорони відбулися у Відні, дня 23. червня ц. р.

Померша була організаторкою пластової молоді у Тернополі, учасницею пятьох пластових таборів, організаторкою і обозною І. Дівочого Пластового Табору над Дністром. Покійна брала теж активну участь у студентському та громадянському житті, була членом усіх культурно-освітних товариств у Тернополі й всіх українських товариств у Відні.

В особі Олени Мороз українська молодь утратила одного з найкращих і найенергічніших своїх провідників, повного запалу, ініціятиви та віри з наше краще завтра.

Поминальне Богослуження за Покійну відбудеться у Львові, дня 29. червня ц. р. в год. 9. рано в Архикатедральній церкві св. Юра. Вічна Їй память!

Д-р Іван Ціпановський, лікар-рентгенольог, член усіх українських товариств у Коломиї і заслужений український громадянин, помер нагло дня 25. червня ц. р. Похорони Покійного відбудуться в пятницю 26. ц. м. в год. 5. попол. В. Й. П.!

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 25. червня 1931 р.; масло експортове і десерове пріма —·— зол., літра молока 22—24 сот., літра сметани 1·20 зол., копа яєць 4·40 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця, 26. червня, година 7·30 веч. „Королева передмістя", водевіль Крушковського

Субота, 27. червня, година 7·30 веч. „Королева передмістя", водевіль Крушковського.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі): Від 17. до 30. п. м. театр замкнений.

Малий Міський Театр: Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Фавст", на основі Ґетого (Ем. Янінґс, Каміля Горн).

КАСІНО: „Карузеля життя" та звукові додатки.

КОЛЬОСЕЙ: „Ночі в пустиних" (Джон Ґільберт), „Моряк" (Бастер Кітон).

ЛЕВ: „На заході без змін" (Ремарка).

МАРУСЕНЬКА: „Клюб бездітних", „Два серця".

ОАЗА: Звукова фільма „Шампанське життя" (Нансі Керель).

ПАЛЯС: „Чорна гвардія" (екзотична драма), „Три сестри".

ПАН: Звукова фільма „Рай залюблених" (Вільма Банкі).

ПАСАЖ: „Хоробрий вояк Швейк" та додатки.

ПРОМІНЬ: „Залізна маска" (Фербенкс).

ФАТАМОРҐАНА: „Парада небіщиків", „Вічне кохання".

КАМЕРА: „Люди без завтра" та звуковий додаток.

СІЛЕВЕ: „Чортиця з Тріполісу" та Бастер Кітон.

УПХА: „У кигтях хижого супа", „Цирк Чапліна".

Програма радіо.

Пятниця 26. червня 1931.

Варшава (1411,8) 18·00 Концерт. **Льондон** (356,3) 13·00 Концерт. **Берлін** (419) 14·00 Музика. **Рим** (441,2) 21·00 Концерт. **Прага** (486,2) 19·05 Пісні волокит. **Відень** (516,4) 15·20 Концерт. **Будапешт** (550,5) 17·30 Концерт. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт.

Субота 27. червня 1931.

Варшава (1411,8) 16·00 Програма для дітей. **Льондон** (356,3) 16·45 Органи. **Берлін**(419) 16·05 Концерт. **Рим** (441,2) 13·30 Радіоквінтет. **Прага** (486·2) 19·05 Тріо дударів. **Відень** (516,4) 12·00 Капеля Байса. **Будапешт** (550,5) 17·25 Циганська орхестра. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Париж** (1724,1) 16·30 Музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця 26. червня 1931.

12·10, 15·10, 17·25, 19·20 Ґрамофон. 13·10 Метеорольоґічний комунікат. 14·50 Господарський комунікат. 15·25, 17·35 Відчит. 16·00 Авдиція для хорих. 16·50 Французька лекція. 17·10 Господарський огляд. 18·00 Концерт сальонової орхестри. 19·00 Всячина. 19·35 „Осінні рими" (рец.).

Субота 27. червня. 1931.

12·10, 17·10, 10·35 Ґрамофон, 13·10 Метеор. ком., 14·50 Господ. ком., 15·20 Авд. для наймолодших, 15·45 Спорт. комунікат, 16·00 Авд. для дітей, 16·30 Концерт для молоді, 16·50 Відчит, 18·00 Концерт, 19·00 Всячина, 19·20 Літерат. авдиція для молодих, 19·40 Ріжн. вісти, біржа, метеор. комунікат, 20·00 Прес. рад. денник, 20·10 Спортовий комунікат, 20·15 Легка музика, 22·30 Шопенівський концерт, 23·00 Музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Солотвина:
27. VI. „Меді".
28. VI. „Хмара".
29. VI. „Троянда Стамбулу".
30. VI. „Паяцик".

З Солотвини іде театр до Делятина.

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича.

РИМАНІВ ЗДРІЙ:
26/VI „Вій".
27/VI „Запорожець".
28/VI „Воскресення".

ЯСЛИСЬКА:
29/VI „Маруся Богуславка".
30/VI „Запорожець".
1/VII „Воскресення".
2/VII „Ой не ходи Грицю".
3/VII „Вій"

Ансамбль Театру 25 осіб при своїй музиці і власних декораціях.

Театр в своїм турне завітає до Криниці, Щавниці і Кракова. 2316

Вписи до 7. клясової всенародньої дівочої школи ім. Т. Шевченка у Львові вже розпочалися й відбуваються що дня від 8. години рано до 2-ої пополудні в домівці при вул. Мохнацького ч. 12. Там також можна вписувати діти до захоронки на Стрийській дільниці. В часі від 27. червня до 2 липня включно вписи відбуваються рано й пополудні від год. 8—12-ої і від 3—6-ої. 2315 2—2

В 30-літні роковини вступлення на митрополичий престіл Їх Ексцеленції Високопреосвященного Митрополита Нашого Андрея гр. Шептицького улаштовується заходом Духовенства-Громадянства Брідщини та усіх українських Установ у Бродах під ласкавим протекторатом Їх Преосвященства Д-ра Івана Бучка, Львівського Епископа Пом. в неділю дня 28. червня 1931 р. Ювилейне Свято. Порядок свята: І. частина: 1) Год. 8·30 рано приїзд і привитання Їх Преосвященства Епископа Пом. коло Церкви св. Юра. 2) Год. 9. рано Архієрейська Служба Божа в намірении Високодостойного Ювилята з принагідною проповідю. 3) Год. 11. передпол. приїзд і торжествение привитання Їх Ексцеленції Митрополита коло міської церкви. 4) Год. 12. в пол. похід з процесіями до церкви св. Юра, Архієрейський Молебен. Слово Високопреосвященного Архипастиря до своїх вірних з Архиерейським благословеням. II. Частина: 5) Година 6. веч. у салі Музичного Товариства Святочний концерт Муз. Тов. „Боян" під проводом о. проф. М. Е. Осадци. — Програма в афішах Бояна. — Білети в ціні від 4—1 зол. Чистий дохід з Ювилейного Свята призначений на будову шпиталя ім. Митрополита Андрея.

Дівоча Реміснича Бурса у Львові вул. Бічна Янівська 12. оголошує КОНКУРС на приняття бурсачок. Місячна оплата 50 зол., з чого можна половину харчами. За це отримують учениці три рази денно здоровий харч, приміщення, світло, опал, раз у місяці купіль. Петентки мусять виказатися припорученням поважної нашої організації або „Кооперативи", що заслуговують на узгляднення. — Першеньство мають учениці „Труду" і Фахово-доповняючої Школи, пл. Юра 5. Подання вносити на руки П. Говиковичевої вул. Дверніцького ч. 30 до 15. серпня 1931.

„Український Інститут для дівчат у Перемишлі" прийме на удержання в шкільнім році 1931/32 200 інститутов. Умови, як минулого року. Прохання подавати до дня 25. липня. Прохання батьків, які не вирівняли залеглостей, не будуть розглядати. — **Виділ.** 2322 1—3

Дівоча Ремісинча Бурса у Львові Бічна Янівська 12. поручає на час ферій кімнати для П. Т. курсанток. — Зголошення до П. Говиковичевої, Дверніцького 30.

Вписи на всі курси і вступні іспити на курси I—IV дівочої учительської семинарії „Рідної Школи" у Львові (вул. Мохнацького ч. 12) продовжуються до 2 липня — Виставу рисунків учениць тої семинарії можна оглядати безплатно щодня від 9. год. рано до 7. вечором. — **Дирекція.** 2323 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЗОЛОТО, БРИЛІЯНТИ, СРІБЛО — оцінює безплатно і купує по високій ціні Домбровскі і Розважевскі, Львів, Академічна ч. 2. Фабричний склад годинників. — Довголітня гарантія — 1447 19—?

СТРІЛЕЦЬКІ пісні на фортепян Ярославенка за 10 зол. продають книгарні. 2279 3-10

КУРСИ ТОРГОВЕЛЬНІ Й. ГІРШШПРУНГА, Личаківська 34. Вписи на однорічний курс для молоді відбуваються щоденно від год. 10-тої до 12-тої та від год. 3-тої до 6-тої до дня 4. липня 1931. 2326 1—4

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриліянти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1538

ХЛОПЦЯ до практики (лише зі Львова) пошукує „Союзний Базар", Львів, вул. Руська ч. 20. 2324 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Виїзджаю дня 1. липня ц. р.
Вертаю дня 30. липня ц. р.
Д-р Володимир Бабій.
2325 1—2

Дентист ЯКІВ НАСС
Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п. Телеф. 65—73.

Приймає від 9—13 і 15—18, в неділі і свята за попереднім замовленням.

Виконує всі праці, що входять в обсяг новочасної дентистики.

2306 5-5

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, специяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (подова неміч) та **лікарської косметики**
ординує в скірних недугах
і т. д. від год. 8½—10, 14—16.
в косметиці від 10—11 і 16—18
в неділі і свята від 10—11.
Гірське сонце, Вапофор, Діятермія, Кріотерапія. Сепаратові ждальні.
ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 22, III. п., (біля Нар. Гостинниці).
Вінда до вжитку. Телефон 38—90.

Ширіть наш часопис!

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає слідуючі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв така:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41.

В переписці треба зазначувати:

Ausland-Abteilung. Місця платности в Польщі: Банк для торговлі та промислу, Познань (чекове конто в ПКО ч. 200.490). Почтове конто у Берліні: **Berlin, N-o 3.111.** 82—?

Найдешевші книжки!

МИХАЙЛО ВОЗНЯК
ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ
До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПНІНА
Ціна 1·50 зол., на почт. перес. 50 сот.

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК
КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР
Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.
СМІХ ЗЕМЛІ
Ціна 1·50 зол., з почт. перес. 2·10 зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО
Спогади I. II. і III. часть
Ціна 8·— золотих — без пересилки

АЛЬФОНС ДОДЕ
МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

Можна дістати в Адм. „Діла" Львів, Ринок 10. II. п. або в книгарнях.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.